

De första motorfordonen i Ljustorp

Den 22 februari hölls en ”Foto och berättarkväll” på Hembygdsgården.

Olof Ulander berättade och visade bilder på de tidigaste motorfordonen och Elsy Lindström berättade om hur hon och hennes make Kurt utvecklat sitt taxiföretag ”Ljustorps taxi” som nu drivs av dotter och dotterdotter Anette och Marie Sjöström.

Det finns många uppfattningar om vilka fordon som var först i Ljustorp. Det finns också en hel del bilder på olika typer av fordon som lastbilar, bussar och personbilar. Men hur användes dessa och när användes de och av vem? Alla dessa frågor har Olof Ulander sökt svar på i Landsarkivet i Härnösand, där han gått igenom fordonsregister och skattelängder från det att det första fordonet registrerades i Västernorrlands län 1907 till en bit in på 1930-talet. Det första fordonet i Västernorrland som besiktigades och fick igenkänningsmärke Y1 ägdes av A.T. Rosell i Härnösand. Rosell hade tänkt satsa på taxitrafik och fick sitt fordon godkänt för 2 passagerare.

Det första fordonet med hemmahörighet i Ljustorp var en motorcykel som ägdes av handlanden Lars Albin Forzelius och inregistrerades den 20 maj 1920. Motorcykeln var en Reading Standard med sidovagn. Motorn var på 8-16 hk och maskinen vägde 174 kg. Den första bilen inregistrerades några veckor senare av Nils Hugo Olsson i Åsäng och det var en Overland för 4 personer med egenvikten 830 kg, 4 cylindrar och 20-25 hk. Bilen godkändes för yrkesmässig trafik med Olsson som förare. Under 1920 inregistrerades ytterligare 2 bilar båda sökte och fick tillstånd för yrkesmässig trafik.

Westman med sin person-omnibus

1921 inregistrerades ytterligare sex fordon med hemma hörighet i Ljustorp samtliga var avsedda för yrkesmässig trafik. En av dessa var vad man idag skulle kunna kalla buss och den första i sitt slag i Ljustorp. Ägare var O P Westman i Tuna som hade köpt en lastbil i Stockholm som han försåg med preseningstak och träbänkar. På vintern erbjöds passagerarna halmtofflor för att hålla värmen!

1922 annonserar han i Sundsvalls tidning om att han trafikerar sträckan Tuna by - Sundsvall - Härnösand - Sundsvall - Tuna by dagligen. Westman får snabbt konkurrens och en utslagningsprocess börjar som Olof Ulander visade i bilder och tidsdiagram.

Ovan visas Westman med sin person-omnibus, en Service på 35 hk. Fotot ägs av Gustav Edén Tuna. Den första privatbilen i Ljustorp, som registrerades 1923 av

O Lagergren, var en Ford. Det blev också det vanligaste bilmärket, 40 %, under 1920-talet i Ljustorp. Lite senare samma år kom den andra privatbilen, en Chevrolet, och det var Gottfrid Laurin som blev den första kontinuerlige bilägaren.

Under 1920-talet i Ljustorp var det mycket vanligt att man köpte bil och behöll den endast ett eller några år och sedan åter var billös. Några av alla som satsade på yrkesmässig trafik var bröderna Backlund, nedan med sin första bil, en sexcylindrig Nash på 50/60 hk på 1461 kg för 7 personer. Den största personbilen i Ljustorp under 1920-talet.

